

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

2002 අංක 16 දරන නර බදු පතන

[සහතිකය සටහන් කළේ 2002 අගෝස්තු මස 19 එක දින]

අභ්‍යන්තරී නියමය පරිදි ප්‍රාග්ධනය කරන ලදී.

2002 අගෝස්තු මස 23 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
කුසට් පත්‍රය II එක නොවෙස් අවිවේකයන් විවෙශන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ ප්‍රාග්ධන අධ්‍යාපනාලේන්තුවේ ප්‍රාග්ධනය කරන ලදී.

සොරුන 1, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාලයන් මිල්දී උබාගත කුණිය.

මිල : රු. 16.25 ඩී.

තැපැලු ගාස්තුව : රු. 6.75 ඩී.

2002 අංක 16 දරන හර බදු පතන

[සහතිකය සටහන් කළේ 2002 අගෝස්තු මස 19 වන දින]

ඒල. සී.-මි. 22/2002.

වාණිජ බැංකුවල ඇතුළු හිඳුම්වලින් හර කිරීම් මත සහ කුත්පූඛ සහනික හා සංචාරක ලෙස්පක් මුදල කිරීමේ දී ලැබෙන මුදල මත බදු පැනවීම ද සහ ඒ හා සම්බන්ධ හා රට ආසුජ-හික කරුණු සඳහා ද විධිවිධාන ගැලුපෑවීම සඳහා වූ පනනකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික පමාණවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙයේ පතනවැනු ලැබේ :-

1. මේ පතන 2002 අංක 16 දරන හර බදු පතන යනුවෙන් ප්‍රභාස් නාමය සඳහන්වැනු ලැබේ.
 2. හර බදු යනුවෙන් නැඩින්වෙන බද්දන්, 13 වන වගන්තියේ හර බදු අය කිරීම් විධිවිධානවලට යටත්වා -
 - (අ) වාණිජ බැංකුවක පවත්වාගත යනු ලබන එක් එක් ජාගම හිඳුමකට, එක් එක් උන් මාසය තුළ කෙරෙන හර කිරීම්වල එකතුවෙන් ;
 - (ආ) කුත්පූඛ සහතිකයක් හෝ සංචාරක ලෙස්පක් මුදල කිරීමේ දී ලැබෙන මුදලකින්,
 - අවස්ථාවාවීත පරිදි එම හර කරුණ ලබන මූල් මුදලින් හෝ මුදල කිරීමේ දී ලැබෙන මුදලින් සියලුට එකකින් දැනෙයේ එකක අනුප්‍රමාණය අනුව, තියම හර අය හර යනු ලැබිය යුතු ය.
- 2 වන වගන්තිය යටතේ පතනවැනු ලබන හර බදු - බද්ද යටත එම.
 - (අ) වාණිජ බැංකුවක පවත්වාගත යන ජාගම හිඳුමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ හිඳුම පවත්වාගත යන කුත්පූඛනාගේ හෝ කුත්පූඛනාගේ නමින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය ;
 - (ආ) කුත්පූඛ සහතිකයක් මුදල කිරීමෙන් උපලබා වන මුදල ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ සහතිකය දරන්නා විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය ; සහ

(ඇ) පාලිතක වෙන්පත් මූදල කිරීමෙන් උප්පැවිය වන මූදල ප්‍රමාණයක් පමිබන්ධයෙන් වන විට, එම පාලිතක වෙන්පත් මූදල කිරීම සඳහා ගුදිරිපත් කරන තැනැජ්‍යා විසින් ගෙවෙන ඇත්තේ යුතු ය.

හර බදු
ගෙවෙම් බැඳීම
ආරම්භ එම
අවස්ථාව.

4. හර බදු ගෙවීමට තැනැජ්‍යාන්තුවෝ බැඳීම-

(අ) එංඩිජ බැංකුවක පවත්වාගෙන යන ජාගම ගිණුමකින් හර කිරීමක් පමිබන්ධයෙන් වන විට, එම හර කිරීම පිළු කරනු ලැබූ මාපයේ අවසානයේ දී :

(ඇ) තැනැජ්‍යා සහතිකයන් හෝ පාලිතක වෙන්පතක් පමිබන්ධයෙන් වන විට, එය මූදල කරනු ලැබූ එහා ඇත්තාම,

ආරම්භ විය යුතු ය.

හර බදු අයකර
ප්‍රෝෂණය කිරීමට
මුදා ආයතනවල
බැඳීම.

හර බදු අයකිම
හා ප්‍රෝෂණය කිරීම.

5. පැමු එංඩිජ බැංකුවක්, විශේෂ බැංකුවක්, මූදල ප්‍රමාණයන් බලයන් චෙළුන්දනුම ජාගම ගිණුම් ගනුදෙනුවෙනි. තැනැජ්‍යා පහතින් මූදල කිරීමෙන්, පහ පාලිතක වෙන්පත් මූදල කිරීමෙන් උදාගත්වන හර බදු අයකර ඕස් පතනය් විවිධානවලට අභ්‍යාලන් ප්‍රෝෂණය කිරීමට බැඳී පිටින්නේ ය.

6. (1) පැමු එංඩිජ බැංකුවයේ විසින් ම, පැමු මාපයන් මුළුදී ම, ඒ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන පැමු ජාගම ගිණුමකින් ම, රේ පුරව මාපය පදනා හර බදු වශයෙන් ඒ ගිණුමෙන් ගෙවිය යුතු මූදලට සමාන මූදලක් අස්කරාගෙන ඒ මූදල ප්‍රාථිමික එක් එක් මාපයේ වැඩි කරන අවසන් දින හෝ එදිනට පරා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙන ප්‍රෝෂණය නළ යුතු ය :

එසේ වූව ද, ටම් මාපයන ආරම්භය එළු කරනු නොලැබන දිනයකට යෙදුනොයාන් එසේ මූදල අස්කර ගැනීම, ඉන් අනාවුරුද් එළුනෙන වැඩිකරන පහළ දිනයේ දී කරනු ලැබිය ගැනී ය :

එසේම තවදුරටත් කිහිපය් මාපයන ජාගම ගිණුමක හර බදු බැංකුම රුපියල් දිනයකට අස්කනීම්, ඒ ගිණුමෙන් හර බදු අස්කර නොගත යුතු ය.

(2) තැනැජ්‍යා සහතිකයන් හෝ පාලිතක වෙන්පතක් මූදල කිරීමේ දී, පැමු එංඩිජ බැංකුවය්, විශේෂ බැංකුවක්, මූදල සමාගමන් හෝ බලයන් චෙළුන්දක් විසින්, එම මූදල කිරීමේ දී

උපලක්සියලන මූදල් ප්‍රමාණයෙන් ඒ මූදල් ප්‍රමාණය මත ගෙවනු ඇතිය යුතු හර බඳු මූදලට පම්‍රහ මූදලක් අප්‍රකාරගතන, එම මූදල, එකී තැන්පතු සහතිකය හෝ පාලාරන පෙක්පත මූදල් කරනු ලැබු මාසයට පසුව එලඹීත මාසයේ වැඩ හරන අඩංගු දින දී හෝ රටි ප්‍රාථම ආකාරයාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු ය.

(3) හර බඳු ගෙවීම වශයෙන් (1) වන උපවිතන්තිය යටතේ යම් මූදලක් අසිකරගතන ප්‍රේෂණය කරනු ලබන හෝ (2) වන උපවිතන්තිය යටතේ අප්‍රකාරගතන ප්‍රේෂණය කරනු ලබන අවස්ථාවක එම ගෙවීම අඩංගුවාටින පරිදි, එම ජාගත් නිශ්චාම වාණිජ බැංකුවෙන් ප්‍රත්‍යාග්‍යන් යනු ලබන්නේ යම් තැනැත්තාගේ හෝ තැන්පතු සහතිකය දරන තැනැත්තාගේ හෝ පාලාරන පෙක්පත මූදල කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන්නේ යම් තැනැත්තාගු විසින් ද ඒ තැනැත්තාගේ හෝ අවස්ථා ඇතිව කරන ගෙවීමක් ලෙස පැලිකීය යුතු අතර, එය හර බඳු ගෙවීමට ඒ තැනැත්තාගේ නැඳීම, 10 වන උගන්තියේ (2) වන උපවිතන්තියේ විධිවිධානවිප්‍ර යටත්, වලාංග ආකාරයෙන් ඉසු කිරීමෙන් ලෙස තැලැකීය යුතු ය.

(4) ජාගත් ගිණුමක් යම් එක්සිජ බැංකුවන් ප්‍රත්‍යාග්‍යන් යනු ලැබේ ද ඒ එක්සිජ බැංකුවලට, යම් මාසයකට පෙරානුව ම සි මාසයේ දී ඒ ගිණුමෙන් කරන ලද හර කිරීම මත ගෙවිය යුතු හර බඳු පමිසුරණයෙන් අය හර ගැනීමට හෝ ඉත් ආකාරයක් අය කර ගැනීමට ඒ ජාගත් ගිණුමේ අරුමුදල නොමැති විම තිසා හෝ ඒ ජාගත් ගිණුමේ ප්‍රමාණවන් අරුමුදලක් නොමැතිවිම තිසා හෝ තැනැත්තාගේ වන අවස්ථාවක, ඒ ගිණුම ප්‍රත්‍යාග්‍යන් යනු ලබන්නේ යම් තැනැත්තාගේ හෝ තැනැත්තාගේ හෝ තැනැත්තාගේ තම් හා ලිඛිතය හෝ තම් යහ ප්‍රිතින ද එහි පෙරානුව ම ටු මාසයේ දී ඒ ගිණුමෙන් කරන ලද හර කිරීම්විල එකතුව හා ඒ මූදල් ප්‍රමාණය මත ගෙවිය යුතු හර බඳු, ඒ හින තැන්පත් සිදු සූ එක් එක් මාසය වැඩ හරන නැවත් දින හෝ රටි ප්‍රාථම, ඒ බැංකුව විසින් නොමැතියාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත එකාත්මක නැතිය යුතු ය :

එසේ වූව ද, එසේ ගෙවිය යුතු හර බඳු මාස දෙකක කාලයීමාවක් ඇතුළත අය කර ගැනීමට හැකිතම්, එම එක්සිජ බැංකුව විසින් එසේ ඉහළ සිදු සූ එක් එක් මාසය වැඩ හරන නැවත් දින හෝ රටි ප්‍රාථම, ඒ බැංකුව විසින් නොමැතියාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත එකාත්මක නැතිය යුතු ය.

(5) යම් වාණිජ බැංඩවික පටිඨ්වාගෙන යන ජාගම හිඳුමක් පවත්වාගෙන යුතු පෙන්නේ යම් තැනැත්ත්තුයෙන් හෝ තැනැත්ත්තුයෙන් නැම් තැනැත්ත්තුයෙන් විසින් වෙක්පෙන්, ආකෘතියක්, ඇඹුමක් හෝ එන්නේ යම් උපදේශයක් මෙන්න ඉල්ලා පිටින යම් මූදලන් සම්පූර්ණයෙන් හෝ ඉන් නොවපක් හෝ ගෙවීම, ඒ හිඳුමක් කරන ලද හර කිරීම් යදහා හර බුදු ගෙවීමට තිබීමේ හෙතුව මත පමණක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට, මේ වගන්තියේ මේ ඉහතින් පූරියිරිධානවිල අන්තර්ගත නිසියින් වාණිජ බැංඩවිකට බලුය පැවැරෙන්නේ යයි නොසැල්කිය යුතු ය :

එසේ පුව ද, ඒ වෙක්පෙන්, ආකෘතියක්, ඇඹුමක් හෝ එන්නේ උපදේශයන් ප්‍රකාර ගෙවීම තිබීම ප්‍රථම, කොමිෂන් රුනරාල්වරයා වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතුව තිබෙන හර බදාන මූදල අයකර ගනු ලැබේ නැති ය.

7. මේ පනතට අනුකූලව යම් ජාගම හිඳුම හිමියකු විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු හර බදු අයකර ගැනීම යදහා ප්‍රමාණවන් අරමුදල් සැපයීම අයන්ටත අවස්ථාවක, ඒ කාරණය කොමිෂන් රුනරාල්වරයා වෙත බැංඩව පිටින එරකා කරනු ලැබූ විට, හර බදා අයනිමෙව බැංඩව හෙරෙහි ඇති බැංඩ තතර වන්නේ ය.

බැංඩවේ බැංඩ අවයන් විම.

මද අඛණද
සහතිකය.

8. (1) මේ පනතට අනුකූලව හර බදු යෙවින තැනැත්ත්තුවෙන්, ඒ බදා අඛණදගත්තා තැනැත්ත්තාගෙන් “බදු අඛණද සහතිකයයන්” ඉල්ලීමක් කර ලබා ගත නැති ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තිබුන් කරන “බදු අඛණද සහතිකයයන්” ඉල්ලා පිටින සහතිකය අදාළ වන කාලය පාදනා—

(අ) ජාගම හිඳුමකින් කරන ලද හර කිරීමෙවිල මූලි රුනතුව හෝ අවස්ථාවේවින පරිදි තැනැපතු සහතික හෝ යාචාරක වෙක්පෙන් හෝ මූදල කිරීමෙන් ලබාගත් මූලි මූදල් ප්‍රමාණය;

(ආ) හර බදු වශයෙන් අඛණදගත්තා ලද මූදල් ප්‍රමාණය තා ප්‍රමාණයේ භාවිත ඇතුළත් විය යුතු ය.

(3) එම සහතිකයට, එම මූදල් ප්‍රමාණය කොමිෂන් රුනරාල්වරයා වෙත ප්‍රේෂණය කිරීම පිළිබඳ තහවුරුවන් ඇතුළත් විය යුතු ය.

9. (1) වාණිජ බැංකුවක් විසින් 6 වන වගක්තියේ (1) වන උපවිගතකීය සඳහන් මූදල් ප්‍රමාණයන් ප්‍රෝෂණය කරන විට දී, විශේෂ රාගම හිඹුමක් තොවන රාගම හිඹුමක් සම්බන්ධයෙන්, පහත දැක්වන කරුණු ඇතුළත් ප්‍රකාශයන් කොමිෂනයි ජනරාල්වරයා වෙත භැංපයි යුතු ය :-

- (අ) ඒ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන පියලු රාගම හිඹුම්වලින්, පුරුව මායයේ දී කරන ලද හර කිරීම්වල මූල්‍ය මූදල් ප්‍රමාණය ;
- (ආ) ඒ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන පියලු විශේෂ රාගම හිඹුම්වලින්, පුරුව මායයේ දී කරන ලද හර කිරීම්වල මූල්‍ය මූදල් ප්‍රමාණය ;
- (ඇ) ඒ මායයේ දී පියලු රාගම හිඹුම්වලින් හර බදු ලෙස ඉවත් කරගන්නා ලද මූදල් ප්‍රමාණ ;
- (ඇශ) 12 වන වගක්තියේ (1) වන උපවිගතකීය (1) අනුජ්‍යය යටතේ සහ 12 වන වගක්තියේ (2) වන උපවිගතකීය යටතේ ආපසු ගෙවන ලද මූදල් ප්‍රමාණ ;
- (ඉ) මායයක් තුළ එක් එක් රාගම හිඹුම් තිදහස් කරන ලද මූල්‍ය හර කිරීම් ප්‍රමාණය, ඒ අදාළ රාගම හිඹුම් ප්‍රමාණය හර කිරීම්වලින් සියලුව පත්‍රනාන් හෝ රුඩියල් ප්‍රමාණයක් යන මේයින් වඩා ආසු මූදල ඉක්මවා යන අවස්ථාවක, 13 වන වගක්තියේ (ඇශ) තේදිය යටතේ තිදහස් කරන ලද හර කිරීම් වෙනුවෙන් ආපසු ගෙවීම් ඉල්ලා තිබෙන හිඹුම් හිමියන්ගේ නම් සහ උපිනා.

(2) වාණිජ බැංකුවක්, විශේෂ බැංකුවක්, මූදල් සමාගමක් හෝ බලයලක් වෙළෙන්දු විසින්, 6 වන වගක්තියේ (2) වන උපවිගතකීය සඳහන් මූදල් ප්‍රමාණයන් ප්‍රෝෂණය කරන විට දී-

- (අ) අවස්ථාවේවින් පරිදි තුන්පතු සහතිකය හෝ සාචාරක චෙක්පක මූදල් කිරීමෙන් උපල්වීම් මූදල් ප්‍රමාණය;
- (ආ) ඒ මූදල මත ගෙවිය යුතු හර බදු ලෙස ඒ මූදලින් ආසුකර ගන්නා ලද මූදල් ප්‍රමාණය,

දැක්වන ප්‍රකාශක්, ඒ ප්‍රෝෂණය සමඟ කොමිෂනයි ජනරාල්වරයා වෙත භැංපයි යුතු ය.

හර බදු ජයවර්ධන
පැහැර ඩීමේ.

10. (1) යම් තුනැත්තෙකු විසින් එක්සිංචුවින ප්‍රචාරක ප්‍රභාශක ප්‍රතිඵල ප්‍රතිඵලක්, යම් ලේඛන මාසයන් තුළ කරන ලද හර කිරීම් මත අයවිය යුතු හර බදු රැයි කර ගැනීමට ඒ බැංකුවලට තුළුවින් බව ග වන ව්‍යෝගීය (4) වන උපවිගණකීය යටතේ වාමිජ බැංකුවක් වාර්තා නැංශ අවස්ථාවක, කොමිෂන් ජනරාල්වරයා විසින් ලියවිල්පක් මගින් බලය ප්‍රභාරන ලද නිලධාරයුතු විසින්, ලිවිතල එම ලියවිල්පල් විධානයකි දින සිට දත් දහඟතරක් ඇතුළත, ඒ හර බදු මූදල නොමැද්දව අරමුදලට බැංකුව විසින් කොමිෂන් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවන ලෙස, ඒ තුනැත්තාව විධාන කළ යුතු ය. එකී දින දහඟතර ඇතුළත ඒ මූදල කොමිෂන් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවීම ඒ තුනැත්තා විසින් පැහැර භරිතු ඇතුළු පැලුවිනාන්, ඒ මූදල ගෙවීම පැහැර හරිතු ඇතුළු මූදලක් පැලු පැලුවිය යුතු නොර ඒ තුනැත්තා ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(2) එක්සිංචුවක, ව්‍යෝගීක බැංකුවක්, මූදු ප්‍රමාණයක් හෝ බලයලුත් වෙළෙන්දා විසින් ග වන ව්‍යෝගීය යටතේ-

- (අ) ඒ එක්සිංචුවින ප්‍රචාරක ප්‍රතිඵල ප්‍රතිඵලක් යම් මාසයක දී කරන ලද භාර කිරීම්වල මූදල මත ; හෝ
- (ආ) කැන්ත්පතු සභානියක් හෝ පාලාරක වෙක්පතක් මූදල කිරීමෙන් උපළනීය කරගන් මූදල මත,

ගෙවිය යුතු නර බදු, අවස්ථාවේවිත පරිදි ඒ හර කිරීම්වල මූදල මත හෝ එසේ උපළකින මූදල මත හර බදු ව්‍යෝගයන් ගෙවිතු ඇතිය යුතු තිරි මූදල ප්‍රමාණයට වඩා අඩු අවස්ථාවක කොමිෂන් ජනරාල්වරයා විසින්, ලියවිල්පක් ප්‍රතිඵල මූදල මත ; ඒ හර බදු ව්‍යෝගයන් නිසි පරිදි ගෙවිය යුතු මූදල මත ; ඒ හර බදු ව්‍යෝගයන් නිවෙත මූදල අතර වෙනස, නොමැද්දව අරමුදලට බැංකු කිරීම පිළිබු, ඒ දැනුවීමේ දින සිට දින දහඟතරක් ඇතුළත කොමිෂන් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවන ලෙස, ඒ බැංකුවල, මූදල ප්‍රමාණයට හෝ වෙළෙන්දාව හෝ හර බදු ගෙවීමට යටත් කැනැත්තාව නියම කළ යුතු ය. එකී දින දහඟතර ඇතුළත ඒ ය්‍යෝගයේ මූදල ප්‍රමාණය ගෙවීම, ඒ බැංකුව, ප්‍රමාණය, වෙළෙන්දා හෝ තුනැත්තා විසින් පැහැර හරිතු ඇතුළු පැලුවිනාන්, ඒ මූදල, ගෙවීමේ පැහැර හරිතු ඇතුළු මූදලක් ලෙස පැලුවිය යුතු නොර, අවස්ථාවේවිත පරිදි ඒ බැංකුව, ප්‍රමාණය, වෙළෙන්දා හෝ තුනැත්තා, පැහැර හරින්නා ලෙස සැලකිය යුතු ය.

11. යම් හර බදු හෝ ඉන් යම් හොටපන් ගෙවීම් පැහැර තේ නෑතු ඇබ ඇති අවස්ථාවක, එසේ ගෙවීම් පැහැර නෑතු ලැබූ මුදල සහ පැහැර හරින්නාගේ නම, අවසන් වර්ව දන්නා පදිච්චා ස්ථාන හෝ ව්‍යාපාරික ස්ථානය, විශිෂ්ට විස්තර ඇතුළත් පහතිකයක් ඒ ස්ථානය විශිෂ්ට කොට්ඨාසය සෙවකරනු බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත හොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිශ්චිත කරනු ලැබේය හැකි ය. එවිට මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් පැහැර හරින්නාට විරුද්ධව එසේ ගෙවීම් පැහැර නෑතු ලැබූ හර බදු මුදල අය කර ගැනීම පිණිස නැවු කළපුනු හර ගෙන නොයා යුත්තේ මත්ද යන විගට හේතු දක්වන ලෙස පැහැර හරින්නා කැදැවිය යුතු අතර, ප්‍රමාණවත් හේතු දැක්වීමක් කරනු නොලැබූවහාත්, එම ගෙවීම් පැහැර හැරි හර බදු මුදල, ඒ පැහැර නිරින්නාට මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් නියම හරන ලද දැයියක් වුවින් සේ මහෙස්ත්‍රාත්වරයාගේ ආදාවක් මැයින් අය කරනු ලැබේය යුතු ය. එය එසේ අය කර ගනු ලැබූ විට, ඒකාබද්ධ අරමුදාලට බැර තිරිම් සඳහා හොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ප්‍රෝෂණය කරනු ලැබේය යුතු ය.

12. (1) ගෙවීමට යටත් ප්‍රමාණය ඉක්ම්වා කරනු ලැබූ බදු ගෙවීම් හෝ නිදහස් කරන ලද ගිණුම් මත කරන ලද බදු ගෙවීම් එසේ අඩුකර ගන්නා ලද්ද යම් තැනැත්තකුගෙන් ද ඒ තැනැත්තාව, එසේ අඩුකර ගන්නා ලද හර බදු ගෙවීම් පහත දැක්වන පරිදි ආපසු ගෙවනු ලැබේය හැකි ය :

- (i) හර බදු ගෙවීම් හොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ප්‍රෝෂණය කිරීමට ප්‍රථම, හිණුම් හිමියා විසින් ආපසු ගෙවීමක් ඉල්ලා සිටින ලද අවස්ථාවක, එසේ එශ්ට්‍රුටර අඩුකාරගෙන තිබෙන හර බදු වාකිපේ බැංශ්‍ය, විශේෂ බැංශ්‍ය, මුදල් හමාගම හෝ බලයලක් වෙළෙන්දා විසින් ආපසු ගෙවනු ලැබේය හැකි ය
- (ii) හොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත හර බදු ගෙවීම් ප්‍රෝෂණය කරනු ලැබේමෙන් පසුව ගිණුම් හිමියකු විසින් ආපසු ගෙවීමක් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ අවස්ථාවක, එම බදු එසේ අඩුකර ගන්නා ලද්ද යම් තැනැත්තකුගෙන් ද ඒ තැනැත්තාව විසින් එම ගෙවීම් දින සිට මාස දෙළඟක් ඇතුළත ලියවිලුක් මගින් හොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කරන හිමිකම් පැමුක් මත, එසේ ගෙවා තිබෙන හර බදු මුදල් හොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ආපසු ගෙවනු ලැබේය හැකි ය. එම ආපසු ගෙවීම් කිරීමට ප්‍රථම, හොමසාරිස් ජනරාල්වරයා එම හිමිකම්පැමුක් සත්‍යතාව පිළිබඳ සැකිල්ල පත්වීය යුතු ය.

(2) 13 වන වගන්තියේ (2) වන උපවෘත්තියේ ප්‍රකාශයක පදනම මත, (1) වන උපවෘත්තියේ (1) තේශයේ විවිධාන යටතේ කරන ආපසු ගෙවීමත දී, නිදහස් කරන ලද හර කිරීම් ලෙස හිණුම් හිමියා නැදුත්වන හරකිරීම්වල මූදල් ප්‍රමාණයන්, එම ප්‍රකාශය ආමත්ත්‍රිත බැංකුව විසින් බැංකුවේ වාර්තාවලින් සහ්‍යතාය කර, එම නිදහස් කළ හරකිරීම් මත වූ හර බදා හිණුම් හිමියාගේ හිණුමෙන් කළින් අස්කර ගෙන ඇත්තාම්, එම හර බදා ආපසු ගෙවිය යුතු ය.

(3) මේ වගන්තිය යටතේ ආපසු ගෙවීම් වශයෙන් ගෙවිය යුතු සියලු මූදල් අවස්ථාවාවේන පරිදි අදාළ වාණිජ බැංකුව, විශේෂිත බැංකුව, මූදල් ප්‍රමාණම හෝ බලයල් විකුණුම්කරු විසින් ඒ බැංකුවේ, සමාගමේ හෝ විකුණුම්කරුගේ අරමුදලින් හෝ කොමිෂන් ජනරාල්වරයා විසින් ඒකාබද්ධ අරමුදලින් හෝ ගෙවිය යුතු ය.

තිදියය කිරීම්. 13. (1) පහත පදනම් හර කිරීම්, හර බදා ගෙවීමෙන් නිදහස් විය යුතු ය :-

(අ) ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, යම් පළාත් සභාවක්, යම් පළාත් පාලන ආයතනයක්, යම් විදේශීය ආණ්ඩුවක්, හෝ 1996 අංක 9 දරන නාභාපති වරුප්‍රසාද පත්‍රක් විවිධාන අදාළ වන යම් රුපයක දැන මණ්ඩලයක් හෝ යම් සංවිධානයක්, හෝ ඒ දැන මණ්ඩලයක හෝ සංවිධානයක යම් රාජ්‍ය දැන තිබුරියකු හෝ අම්තාවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන තීයමයක් මිනින් අනුමත කරන යම් ජාත්‍යන්තර හෝ විදේශීය සංවිධානයක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් රුගම හිණුමක් කරන හර කිරීම් ;

(ආ) යම් තුනුත්තකු විසින්, පුදෙක් පහත පදනම් සාර්ථක පදනා, එනම් :-

- (i) හාණිචාගාරයේ නියෝජ්‍ය දේශම්වරයා එන යම් ගෙයක් ආපසු ගෙවීම හෝ ගෙයක් පදනා පෙළී ගෙවීම ;
- (ii) දේශීය ආදායම් කොමිෂන් ජනරාල්වරයා එන යම් බදාන් ගෙවීම ;

- (iii) උගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත යම් බද්දක්, තීරු බද්දක්, අයකිරීමක් හෝ සේස් බද්දක් ගෙවීම ;
- (iv) පුරාබදු කොමිෂන්ප්‍රවරයා වෙත හෝ පුරාබදු කොමිෂන්ප්‍රවරයා වෙත යම් බද්දක් හෝ තීරු බද්දක් ගෙවීම ;
- (v) ගැසට් පත්‍රයේ පල කරන නීයමයක් මගින් අමාන්තවරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් ගෙවීමක්,

සඳහා, එම හිණුම එම ගෙවීම් කිරීමේ කාර්ය සඳහාම පමණක් බවට හිණුම් නීමියාගේ ප්‍රකාශයක් සහ පොරාන්දුවක පදනම මත වාණිජ බැංකුවක විවෘත කරන විශේෂ හිණුමක් මත යම් ජාගම හිණුමකින් කරන හර කිරීම් ;

- (ඇ) හිණුම තුදෙක් පහත සඳහන් ගෙවීම් කිරීමේ කාර්යය සඳහා බවට හිණුම් නීමියාගේ ප්‍රකාශයක සහ පොරාන්දුවක පදනම මත සහ මෙහි පහත නීයෙන් සඳහන් යම් තැනැත්තකු විසින් එක්සෑප්ලික බැංකුවක විවෘත කරන යම් විශේෂ හිණුමක් වන ජාගම හිණුමකින් පහත සඳහන් ගෙවීම් සඳහා කරන හර කිරීම් :-

- (i) සේවක අරථ සාධක අරමුදල, සේවා නීපුක්තයන්ගේ හාර අරමුදල වැනි යම් අරමුදලකින් හෝ යෝජනා ක්‍රමයකින් හෝ සේවක අරථ සාධක අරමුදල පතනේන් අරථාතුකුල අනුමත කළ අරථසාධක අරමුදලකින් හෝ සේවක දායකත්වය සහිත විශ්‍රාම වැළැඳූ ක්‍රමයකින් එහි දායකයන් සඳහා ප්‍රතිඵලාභ වශයෙන් කරන ගෙවීම් හෝ පාරිකෝෂික ගෙවීම් පතනේන් අරථාතුකුලව සේවක දායකත්වය රැකින විශ්‍රාම වැළැඳූ ක්‍රමයකින් හෝ දායකත්වය සහිත උත්තර ඒවා විශ්‍රාම වැළැඳූ ක්‍රමයකින් කරන ගෙවීම් ;

- (ii) බලපත්‍රලක් තිශ්පාදන දුව්‍ය තුරේවිකරුවකු විසින් ගැනුණුකරුවන් පදනා සහ වෙනුවෙන්, එවලද දුව්‍ය මූල දී ගැනීම් පදනා කරන ගෙවීම් පන එම වෙළෙඳ දුව්‍ය විකිණීමෙන් ලත් මුදල ජ්‍යෙෂ්ඨය නිරීම් වශයෙන් වන ගෙවීම් ;
 - (iii) ප්‍රාථමික වෙළෙන්දකු විසින් ආණුසුඩ් සුරුවුම්පන් පිළිබඳ ගැනුණු හා පමිණනයේ කරන ගෙවීම් ;
 - (iv) ප්‍රාථමික වෙළෙන්දකු හෝ එක් එක් බැංකුවක්, මුදල පමාගමක්, බලපත්‍රලක් මූල්‍ය කළුබද සමාගමන් හෝ සිමින වගකීම් පහින සමාගමන් හෝ පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගල මෘධ්‍යමයන් විසින් ද්‍රීකිඩික වෙළෙදපලෙහි දී සියලු (ආණුසුඩ් පහ ප්‍රාථමික ප්‍රාථමික මුදලම්පන් (විකිණීම් සහ මූල දී ගැනීම් යන දෙකම්) සහ ප්‍රතිමිල දී ගැනීම් හා පමිණනයේ ගෙවීම් ;
 - (v) බලපත්‍රලක් ව්‍යාපාරවස්‍ය තුරේවිකරුවකු විසින් හෝ සිමින එකකීම් පහින පමාගමන් විසින් හෝ පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගල මෘධ්‍යමයන් විසින්, ගැනුණදනු කරුවකු වෙනුවෙන් නොමැත ව්‍යාපාරවස්‍ය ජ්‍යානයේ දී සිදුකරන ලද ගැනුණදනු බෙදුම් කිරීම් පමිණනයේ ගෙවීම් ;
 - (vi) විදේශයක බැංකු ආයතනයකින් ඒ හිඹුම්ප මාරුකර එවන ලද අරමුදල් උපයෝගනය කරගෙන, යම් වාසික පුද්ගලයන්ට ගෙවීම් ;
 - (vii) වාණිජ බැංකුවක්, විශේෂී බැංකුවක්, බලපත්‍රලක් මූල්‍ය කළුබද සමාගමන් හෝ නොමැත්‍ය ජනරාල්‍රයා අනුමත කළ වෙනත් යම් මුද්‍යමය අතරමැදියකු වෙනත් වාණිජ බැංකුවක පවත්වාගෙන යන එවැනි යම් හිඹුම්කින් කරන-
- (අ) එක් බැංකු පමිණනයේ වන විට, බැංකු පතන් මිල වන උපලේඛනයේ ගෙන හැර දැක්වෙන, (ව), (ජ), (ඥ)

සහ (බ) යන විෂයයන් නොවන, ඒ උපලේඛනයේ දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ තරකිරීම් පහ ඒ ක්‍රියාකාරකම්වලින් උදෑගත එන, මූල්‍ය මූදල සහ පොලීය යන දෙනවම ඇයන් මූල්‍යමය බැඳීම් වෝරුම් කිරීම හා සම්බන්ධ හර කිරීම් එන ගෙවීම් :

එසේ වූවද, බැංකු පතනක් || එත උපලේඛනයේ (ද) විෂයය සම්බන්ධයෙන් වන විට, ප්‍රදානය කරන ලද තීදිනස් කිරීම අදාළ විය යුත්තේ වන්ගෝශ්ගන ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධව පමණකි ;

(ආ) විශේෂික බැංකුවක් සම්බන්ධයෙන් එන විට, බැංකු පතනක් IV වන උපලේඛනයේ දැක්වෙන කටයුතු අතරින් (එම), (ඊඑම), (මිමි), (කකා) සහ (ගග) යන විෂයයන් හැර, ඒ උපලේඛනයේ ගෙන හැර දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් හා සම්බන්ධ තර කිරීම් සහ ඒ ක්‍රියාකාරකම් වලින් උදෑගතවන, මූල්‍ය මූදල හා පොලීය පිළිබඳ වූ මූල්‍යමය බැඳීම් වෝරුම් කිරීම් සම්බන්ධ හර කිරීම් එන ගෙවීම් :

(ඇ) බලපත්‍රලන් මූල්‍ය කළයුදු පමාගම් හෝ කොමිසාරීස් ජනරාල්පර්‍යා අනුමත කළ වෙනක් යම් මූල්‍ය අතරමුදියන් සම්බන්ධයෙන් වන විට, අතරමුදි කටයුතු හා සම්බන්ධව පහ ඒ කටයුතු වලින් උදෑගත වන පොලීය හා මූල්‍ය මූදල පිළිබඳ මූල්‍යමය බැඳීම් වෝරුම් කිරීම් සම්බන්ධ හර කිරීම් එන ගෙවීම් :

එසේ වූවද මෙහි ඉහත (අ) සහ (ඇ) මේදව්‍ය දැක්වෙන තීදිනස් කිරීම්වලින් බැංශර කර තිබෙන, වාණිජ බැංකුවන හෝ විශේෂික බැංකුවක බලපත්‍රලන් ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ හර කිරීම් බලපත්‍රලන් මූල්‍ය කළයුදු පමාගම්

හෝ කොමයාරිස් ජනරාල්පරයා අනුමත කළ වෙනත් යම් පූජා අනරමුදියකට ද අදාළ විය යුතු ය. (යම් නියාකාරකමන් මේ ජේදයේ කාර්ය සඳහා පූජාලය මැදින් වීම් වන්නේ ද යන වග තිශ්වරය කිරීමේ අවසානයම්ක බලධාරයා හා නීතිභාගාරයේ නියෝත්තු ලේකම්වරයා විය යුතු ය.) :

(viii) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් වාණිජ බැංකුවක, දේපකිරීමේ ගිණුමක් වශයෙන්, පුද්ගලික අරමුදල් හාර ගැනීමේ පහ ඒ බැංකුවේ වෙනත් ගාබාපල හෝ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් පවත්වාගෙන යන ගිණුම්වලට එම අරමුදල් මාරු කර යැවීමේ පහසුකම් පදනා පූජාමකින් කරන හර කිරීම් වන්නා වූ ගෙවීම් ;

(අ) යම් ගිණුම් හිමියකුගේ යම් රාජම ගිණුමකින් කරන -

(i) වාණිජ බැංකුවක පවත්වාගෙන යන එවැනි ගිණුමකින්, ඒ බැංකුවේ ම හෝ වෙනත් යම් වාණිජ බැංකුවක හෝ ඒ ගිණුම් හිමියාගේ ම තමින් පවත්වාගෙන යන වෙනත් රාජම ගිණුමකට අරමුදල් මාරු කිරීම පදනා හර කිරීම් ;

(ii) ඒ ගිණුමෙන් හර බද බද ගෙවීම පදනා අයකරගත්තා මුදල් පමාණ වෙනුවෙන් ඒ ගිණුමෙන් කරන හර කිරීම් ;

(iii) ගිණුම්හිමිය විසින් අරමුදල් අයකර ගැනීමක් තොවන, අයදු කළ වෙක්පන් එනුවන්, අදාළ නිදායාද කිරීම වශයෙන් හෝ ප්‍රතිපාස්කික සටහන් එනුවන් හෝ කරන හර කිරීම් වන්නා වූ ගෙවීම් ;

(ආ) යම් රාජම ගිණුමකින් -

(i) වාණිජ බැංකුවක, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය, ඒ බැංකුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් ගාබාපලක පවත්වාගෙන යන ගිණුමකට අදාළ කරන හර කිරීම් ;

- (ii) වාණිජ බැංකුවක, ශ්‍රී ලංකාවේ ගාබාචික් ජ්‍යෙෂ්ඨ බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පවත්වාගෙන යන හිඳුමකට අදාළව කරන හර කිරීම්;
- (iii) වාණිජ බැංකුවක ශ්‍රී ලංකාවේ ගාබාචික්, ජ්‍යෙෂ්ඨ බැංකුවේ වෙනත් ගාබාචික් පවත්වාගෙන යන හිඳුමකට අදාළව කරන හර කිරීම්,

වන්නා වූ ගෙවීම් ;

- (ඩ) ජාතික ආරථිකයේ යහපත සැලකීල්ලට ගෙන, අමාත්‍යාචාර්‍ය විසින්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන නියමයක් මිනින්, කළුන් කළ නිශ්චිත කරනු ලැබේය හැකි පරිදි වූ, රංගම හිඳුම්වලින් කරන වෙනත් යම් හිඳුම් හර කිරීම් හෝ යම් ජන්තියකට අයන් හර කිරීම් වන්නා වූ ගෙවීම්.

- (2) (ඇ) තේරේ (i), (ii) හා (iii) වන අනුමේදවල නියවෙනව යදහන් තිබාත් සැදහා පුදුපුකම් ලැබීම පිළිස්, මාසයේ පහලොය්වන දින හෝ එම පෙර, හිඳුම් හිමියකු විසින්, ඒ හිඳුම් හිමියායේ යම් රංගම හිඳුමකට, තිබාත් කරන ලද හර කිරීම් වෙනුවන් එම පුරුව පින් මාසයේ දී කළ හර කිරීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනක්, කොමයාරිය ජනරාල්වරයා විසින් නියම කරනු ලබන ආකෘතියකින්, වාණිජ බැංකුව එක සැපයීය යුතු ය :

එයේ වූවද, මාසයේ පහලොය්වන දිනය වූව් නොකරන දිනයකට යෙදුන හොත්, එම ප්‍රකාශය, ඉත් පුදුව එලුණුව එම ප්‍රකාශය දී කරනු ලැබේය ය.

- (3) හිඳුම් හිමියකු, (2) වන උපවිතන්තියේ නියවෙනව යදහන් කාලය ඇතුළත ප්‍රකාශයක් සැපයීමට අපාශේෂකන් වූවහොත්, එම හර බදා ගෙවනු ලැබූ දින පිට මාස දොළඹක කාලයක් ඇතුළත ඒ තැනුණුව විසින් එම ආපසුගෙවීම සඳහා කොමයාරිය ජනරාල්වරයාගෙන් ඉල්ලීමක් කළ හැකි ය. එයේ වූවද, එම ඉල්ලීම පියවිල්ලකින් විය යුතු අතර එම ආපසු ගෙවීම, තිබාත් කර කිබෙන හර කිරීමකින් අයකළ හර බදාන් එවට කොමයාරිය ජනරාල්වරයාට පිළිගන හැකි සාක්ෂි ප්‍රසාදය යුතු ය.

(4) රෝකිටීමේ හිඹුමක් හෝ විශේෂ හිඹුමක් විවෘත කරනු ලැබූ විට, වාණිජ බැංකුවන් විපින්, ඒ හිඹුම විවෘත කළ ලේන් මායයට පසු මායයේ වැඩි කරන අවසාහ දින හෝ රට පුරම, ඒ හිඹුම් ප්‍රතිචාර තැබු ලබන්නේ යම් තැනැත්තනුගේ හෝ තැනැත්තන්ගේ තම්න් හෝ නම්ලින් ද ඒ තැනැත්තාගේ හෝ කැනුත්තන්ගේ තම හෝ එම් සහ ප්‍රේටිනය සොම්ප්‍රායිස් ජනරාල්වරයා වෙත වාරකා කළ යුතු ය. ඒ තැනැත්තා විපින් දෙන ලද ප්‍රකාශයේ සහ පොරුණුදී පත්‍රයේ පිටපතක් ද එය යුතු ය.

(5) රාජම හිඹුමක හර කිරීම් (අ) තේදයේ විවිධාන පලසා නිලෙන පරිදි මූලමකින් තිදහස් කර ඇති තැනැත්තනු පම්බන්ධයෙන් හැර, යම් වැවල හෝ තිශ්වල දේපලන් මිල ද ගැනීමේ හෝ යම් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමේ පිරිවැය එක් ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ වියදම් ඇතුළු වෙතන් වියදම් දැරීම පිළිසේ (ආ), (ඇ), (ඇ), (ඉ) සහ (ඊ) තේද යටතේ තිශ්වන්ව සඳහන් ටාංකිජ බැංකුවක්, විශේෂ බැංකුවක්, බලයලන් වෙළෙන්දකු, මුදල සමාගමක්, බලපත්‍රලන් මුදා කළුනු සමාගමක්, මුදා අතරමැදියකු හෝ වෙතන් තැනැත්තනු විපින් කරනු ලබන ගෙවීම්වල, (ආ), (ඇ), (ඇ), (ඉ) සහ (ඊ) තේදවින් ප්‍රධානය කරන තිදහස් කිරීම් අදාළ නොවන බව, සැක දැරු කිරීම සඳහා මෙයින් ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ :

එය යුතුවද, වාණිජ බැංකු, විශේෂ බැංකු, බලපත්‍රලන් මුදා කළුනු සමාගම් සහ සොම්ප්‍රායිස් ජනරාල්වරයා විපින් (ඇ) (vii) තේදයට අනුකූලව අනුමත කර නිලෙන වෙතන් මුදා අතරමැදියන් සම්බන්ධයෙන් වන විට, තිදහස් කර නිලෙන මුදා මැදිහන් විම් ස්ථියාකාරකමක් හා සම්බන්ධ බැරුකමක් වෙනුවෙන් කරන පොලී ගෙවීම්, හර බද්දන් බැඡුර කළ යුතු ය.

මේ පතනය
විධිවාත්වලට
අනුකූල වූය
කරන බවට එහි
මලා ගැනීම්
බලය.

14. (1) මේ පතනයේ එම්පිටියාත පිළිපදිනු ලබන්න් ද තැනැනෙන් පිළිපදිනු තිබේ ද යන එහි දැන දැනගැනීමේ නාරය සඳහා අවසාහ වියහුකී වාර වාරකා සහ හොරතුරු සපයන ලුපය, සොම්ප්‍රායිස් ජනරාල්වරයා විපින් බලය පවත්තු ලැබූ තිශ්වරයකු විපින්, උයවිල්ලකින් වූ දැනගැනීමක් මගින්, වාණිජ බැංකුවකට, විශේෂ බැංකුවකට, මුදල සමාගමකට හෝ බලයලන් වෙළෙන්දකුට තියම් කරනු ලැබිය හැනී අතර, එකී බැංකුවට, මුදල සමාගම හෝ වෙළෙන්ද විසින් ප්‍රතිචාර යන යම් පොන්පත්, වාරකා හෝ වෙතන් ලේඛන එකී තිශ්වරයා විපින් පරික්ෂා කර බලා ජ්‍යායේ සටහන් පිටපත් කරනු ලැබේය

(2) වෙනත් යම් නීතියක පටහැනීම් කුරර විධිවිධානයක් නිමුණ ද, (1) වත උපවහන්තිය යටතේ පහතා නීතෙන තියෙන් යුතු වාණිජ බැංකුවක්, විශේෂිත බැංකුවක්, මූදල් පමාගල්ක් සහ බලයලත් වෙළෙන්දකු විසින් ම, පිළිපදිනු ලැබේය යුතු අතර, ඒ බැංකුව, මූදල් සමාගම හෝ වෙළෙන්දා විසින් පෙන්වාගෙන යනු ලබන යම් පොත්තත්, පාරනා හෝ පෙනත් ලෙන්න පරිස්ථා යනු ලබන යම් පොත්තත්, පාරනා හෝ පෙනත් ලෙන්න පරිස්ථා නීතිම සඳහා ඒ උපවහන්තියේ පදනම් නිලධාරියාට අරිය විය හැකි සියලු පන්දුකම්, යැලුදුවිය යුතු ය.

(3) මේ පතන යටතේ තමාගේ කාර්ය ඉඩු තිරිමෙනි දී හැර, යම් වාණිජ බැංකුවක්, විශේෂිත බැංකුවක්, මූදල් සමාගමක හෝ බලයලත් වෙළෙන්දකුගේ කටයුතුවලට අදාළ සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන්, මේ වගන්තිය යටතේ සෑර්කීය කාර්ය ඉවුකිරීමේදී දැනගත්තට ලැබෙන පියලු දේ සම්බන්ධී රහස්‍යාචාර්ය ආරක්ෂා දැනගත්තට ලැබෙන පියලු දේ සම්බන්ධී රහස්‍යාචාර්ය ආරක්ෂා නම් යුතු භා ආරක්ෂා තිරිමට සහභාය විය යුතු අතර, ඒ නීති තැන යුතු භා ආරක්ෂා තිරිමට සහභාය විය යුතු අතර, දෙයක් පිළිබඳව භාව්‍යාචාර්යයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයාට, සොම්පාරිස් ජනරාල්වරයාට හෝ අධිකරණයකට හැර දැනුම් දීම්ස් නොහැල යුතු ය.

15. (1) යම් වාණිජ බැංකුවක්, විශේෂිත බැංකුවක්, මූදල් ජාරී සමාගමක් හෝ බලයලත් වෙළෙන්දකු විසින්-

- (අ) මේ පතනත් යම් විධිවිධානයක් හෝ මේ පතන යටතේ කරන ලද යම් තියෙන්තියක් හෝ මේ පතන යටතේ යාදත ලද යම් තියෙන්තියක් හෝ පිළිපැදිම් පැනැර හරිතු ලැබුවහාන් හෝ උල්ලාගන් යුතු නැත්තා පැනැර හෝ උල්ලාගන් යුතු නැත්තා පැනැර හෝ උල්ලාගන් යුතු නැත්තා පැනැර හෝ උල්ලාගන් :
- (ආ) ඒ වාණිජ බැංකුව, විශේෂිත බැංකුව, මූදල් සමාගම හෝ බලයලත් වෙළෙන්ද විසින් ප්‍රකාශයක යම් පාවත්ත වාර විවරණාවක හෝ නොරුදු ප්‍රකාශයක යම් පාවත්ත ප්‍රකාශයක් දැනුවත්ව කාන්ත තැන්තානාන් ඒ යම් චාරනාවතින් හෝ, නොරුදු ප්‍රකාශයක් යම් එදාගත් විස්තරයක් දැනුවත්ව අන්තරීන,

අවස්ථාවාවිත පරිදි, ඒ බැංකුව, මූදල් සමාගම හෝ බලයලත් වෙළෙන්ද, මේ පතන යටතේ වරදකට වරදනාරු වන අතර, මහෙස්ත්‍රාන්තිරයකු ඉදිරියේ පැවැත්වෙන ලුපු නෘත් විභාගයකින් පසු වරදනාරු කරනු ලැබේ විට, රුපියල් දය ප්‍රස්ථායක් හොඳක්ම්වන ද්‍රව්‍යකින් දැනුවත් කරනු ලැබීමට යටත් වන්නේ ය :

එසේ වූවද, කොමිෂනරිස් ජනරාල්වරයා විසින් රුපියල් මූලියන රැකක් නොදුන්මවත දැන්වීනයක් තියම් කර ඒ වරද පමණියට පත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එම මුදල එකාබද්ධ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) වාණිජ බැංච්වික තිබුමක් දරමින් අසනා ප්‍රකාශයක අදත්ම මත “යෝගිකිරීම්” තිබුමක් හෝ විශේෂ ජාගම තිබුමක් විවිධ කරන හෝ ජාගම තිබුම විවිධ කරන වේලාවේ දී දෙන ලද පොරෝන්දු කඩවන පරිදි ක්‍රියා කරන යම් කැනුත්තෙක් පත්තේ 10 වන වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් තිබුන් කරනු ලැබූ විට රුපියල් මිලියන එකක් නොදුන්මවත මුදලන් සහ රට එකතුව, එකී ක්‍රියාව සේවාවන් අයකරගනු නොලැබූ හර බද්ද මෙන් දෙගුණයක දැන්වන මුදලක් ගෙවීමට යටත් වන්නේ ය.

(3) මේ පත්තේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවිගන්තියේ විධිවිධාන උල්ලාසනය කරන සැම කැනුත්තෙක්ම මේ පතන යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, මෙසේන්ත්‍රාවරයකු ඉදිරියේ පැවැත්වන ලදු තැපෑ විභාගයින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට, රුපියල් ලන්ඡයක් නොදුන්මවත දඩ්පකට හෝ හය මාසයකට තොවැඩි කාලයකට බන්ධනාතාරගත කරනු ලැබීමට හෝ යටත් වන්නේ ය.

නියෝග.

16. (1) මේ පතනේ ප්‍රතිපත්ති හා විධිවිධාන ක්‍රියාවට තැවැනු කාර්යය සඳහා අහ තියම් කරනු ලැබිය යුතු යයි මේ පතන්තින් තියෙන කරුණු පැමිබන්දයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් තියෝග යාදනු ලැබිය හැකි ය.

(2) මේ වගන්තිය යටතේ යාදනු ලබන සැම තියෝගයක්ම ගැසට පත්‍රයේ පල කරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පල කරනු ලැබූ දී පිට හෝ එහි තිශ්විත්ත පදන් යම් පසු දිනයක පිට හෝ ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) සැම තියෝගයක්ම, ගැසට පත්‍රයේ පළකරනු ලැබීමෙන් පසු හැකිකාක් ඉක්මින්, පාර්ලිමේන්තුව විත, අනුමතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අනුමත කරනු තොලැබූ සැම තියෝගයක්ම, ඒ යටතේ රට පෙර කරන ලද කිසිවක වලංගු හාවයට හානියක් නොමැතිව, ඒ අනුමතයේ දී පිට පරිවිත්ත කරනු ලැබූ සේ සළකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) ඒ තියෙශයක් පරිවිෂ්ණුව වූ ලෙස පැලකෙන දිනය පිළිබඳ තිවේදනයක් ගැඹවී පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබේය ය.

17. මේ පතනයේ විවිධාන, පියපු කාර්ය සඳහා, 2002 ජූනි ප්‍රති පත්‍රය පැවතුම් මෙය 1 වන දින සිට බලාත්මක වූ ලෙස පැලකිය යුතු ය.

18. (1) 2002 ජූනි මය 1 වන දිනෙන් ආරම්භවන දින සිට මේ පතන පාරුලිලේන්තුවේ පතනය ලෙස සම්මත වන දිනය අතර තාලපිටාව නෑ, 6 වන වගන්තියේ විවිධාන සඳහා තිබෙන පරිදි භර බද්ද රස් භර ප්‍රේෂණය කරන යම් වාණිජ බැංකුවක්, විශේෂී බැංකුවක්, මුදල ප්‍රමාණයක් හෝ බැංකුවන් පෙළෙන්දකු තිසි බෙදා ඇතිව වියාකර ඇති සේ පැලකිය යුතු අතර රැස් රම බදා එකතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් සිවිල් හෝ අපරාධ තැපු පැවතීමකින්, මෙයින් මූක්තිදානය කරනු ලැබේ.

(2) යම් තැනැත්තුවේ විසින් පවත්වාගෙන යන ජංගම ගිණුමකින් භර බදා වශයෙන් හෝ තැන්පතු සහනිකයක් හෝ පාවාරක වෙක්පතක් මුදල් කිරීමෙන් ඒ තැනැත්තා උපලබාධ භර ගන්නා මුදල් ප්‍රමාණයෙන් භර බදා වශයෙන්, ඒ තැනැත්තා ගෙවීම් යටත් මුදල් ප්‍රමාණය ඉන්මතා යම් භර බද්දක් අයනර ගන්නා යම් එක්සිර බැංකුවක්, විශේෂී බැංකුවක්, මුදල් ප්‍රමාණයක් තැනැහැන් බැංකුවන් එවෙන්දෙන් තැනැහැන් ඒ තැනැත්තා බැංකුවක පවත්වාගෙන යන ජංගම ගිණුමකින්, 13 වන වගන්තිය මගින් හෝ එය යටතේ භර බද්දන් තිබූපස භර තිබෙන යම් භර කිරීමකින් භර බද්ද අයනර ගන්නා යම් එක්සිර බැංකුවක්, අවස්ථාවාචික පරිදි, 2002 ජූනි 1 වන දින සිට පහ ඉන් පසුව සහ ඒ මුදල් ප්‍රමාණය ආපසු ගෙවනු ලැබූ හෝ ඒ මුදල් ප්‍රමාණය නොමඟාරියේ රත්තරාල්වරයා එවන ප්‍රේෂණය කරනු ඇතුළු දින සිට සහ ඉන් පසු එස් මුදල් එක් යුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් සිවිල් හෝ අපරාධ තැපුවක් පවත්වූ ලැබීමෙන් තිබූපස වන්නේ ය.

19. මේ පතනයෙහි, ජංගම සම්බන්ධය අනුව අනාභාර්ථයක් වෙශ්‍ය පරු තිරුපත් මේ තම් මිය -

“බැංකු පතන” යන්නෙන්, 1988 අංක 30 දරන බැංකු පතන
අදහස් වේ ;

“සය කිරීමේ හිඳුම්” යන්නෙන්, වාණිජ බැංකුවක් විටින් පවත්වාගෙන යන්නා වූ ද දරමුදල් මාරු කිරීම් පහසුකම්, සලයන්නා වූ එහෙන් තෝර ඡනකර වෙශපාන් ප්‍රවීය නොගැනීනා වූ ද හිඳුමන් අදහස් වේ :

“වාණිජ බැංක්” යන්නෙන්, 1988 අංක 30 දරන බැංකු පත්‍රයෙන් අරුපානුතුල, බලපත්‍රයෙන් වාණිජ බැංකුවන් අදහස් වේ :

“කොමිෂ්පාරිස් ජනරාල්” යන්නෙන්, 2000 අංක 38 දරන අදිකිය ආදායම් පත්‍රයෙන් විවිධියාත යටෙන් පත් හරත ලද මෙය පත් කරත ලද සේ සුලකෙන අදිකිය ආදායම් කොමිෂ්පාරිස් ජනරාල්වරයා අදහස් වේ :

“ජාගත් හිඳුම්” යන්නෙන්–

(අ) එංඩ්ර බැංකුවක් විසින් රුඩුනි යම් බැංකුවක් ද ඇඟුලට යම් කුතාත්ත්තු මෝ භැංකුත්ත්ත්ත් සඳහා පවත්වාගෙන යන (ශ්‍රී ලංකා කිරීමේ හිඳුමක්, අන්වායික විදේශ වූදල් හිඳුමක්, වායික විදේශ වූදල් හිඳුමක්, විදේශ ව්‍යවහාර වූදල් බැංකු එකකයේ හිඳුමක් පහ ශොටස් ආයෝජන සහිත බාහිර රුහියල් හිඳුමක් හුර) බැර සහිත මෝ අන්වකාර වූ හා ඒ භැංකුත්ත් විසින් වෙශපාන්, අණකරයක්, ඇඟුල්මක් මෝ වෙනත් උපදෙශයන් මගින් ගෙවීම් ප්‍රභාගත හැකි හිඳුමක් ; පහ

(ආ) වාණිජ බැංකුවක පවත්වාගෙන යන, ඒ බැංකුවල්–

(i) යම් එච්චල මෝ තියෙටල අද්පාලන් මිල දී ගැනීම් මෝ යම් ගොවනාතිල්ලක් ඉදිකිරීම් පිරිබුද ටැනි ප්‍රාග්ධන සව්‍යාචනයේ වියදම් ; පහ

(ii) ගෙවීමක් ඇතුළත් වන්නා වූ පහ ඒ වෙශපාන් අභ්‍යන්තර මෝ බාහිර වශයෙන් ඒ පදනා හර නිරීම් යිදි තැබු උඩන්නා වූ සියලු එකාපාරික වියදම්.

ඇඩුල යම් වියදම් දැරීම පිළිය ගෙවීම කරනු ලබන, අභ්‍යන්තර හිඳුමන් අදහස් වේ :

“නර” යන්නෙන්, යම් තැනැත්ත්තැන්ගේ හෝ කැනුවැත්තැන්ගේ ජාගත හිඹුමතින්, වෙත් පතනක්, අනුකරයක්, ඇතුළුමත්ත්, හෝ වෙනත් උපදේශයක් මගින් තරන මූදල් අය්කර ගැනීමක් ඩළුබනයෙන්, ඒ ජාගත හිඹුමෙහි කරන පටනාක් අදහස් වන අතර, එම වාණිජ බැංකුවක් විසින් ඒ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන ජාගත හිඹුමකා එහි ව්‍යාපාරික ත්‍රියාමාරුගැලවලද ඇති කරන අයහාරයක් ඇතුළන් වේ :

“පේවක අරපසාධක අරමුදල” යන්නෙන්, 1958 අංක 15 දරන පේවක අරපසාධක අරමුදල පතන මගින් පිහිටුවන ලද පේවක අරපසාධක අරමුදල අදහස් වේ ;

“යේවා තියුණ්නයන්ගේ හාර අරමුදල” යන්නෙන්, 1980 අංක 46 දරන යේවා තියුණ්නයන්ගේ හාර අරමුදල පතන මගින් පිහිටුවන ලද යේවා තියුණ්නයන්ගේ හාර අරමුදල අදහස් වේ :

“මූදල පමාගම” යන්නෙන්, මූල්‍ය ව්‍යාපාර කරගෙන යාම සඳහා 1988 අංක 78 දරන මූදල පමාගම් පතන යටතේ දියාපදිච්ච තරන ලද පමාගමක් අදහස් වේ.

“විදෙසීය එකතුවර මූදල බැංකු හිඹුම” යන්නෙන්, වාණිජ බැංකුවක පවත්වාගෙන යන්නා පුද්‍ර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් රැඳී තම් කර ඇත්තා පුද්‍ර, හිඹුමක් අදහස් වේ.

“බලපත්‍රන් මූල්‍ය කළබදු පමාගම” යන්නෙන්, 2000 අංක 56 දරන මූල්‍ය කළබදු පතන යටතේ බලපත්‍රන් පමාගමක් අදහස් වේ :

“බලපත්‍රන් ව්‍යාපාර විස්ත්‍ර තැයැවිකරු” යන්නෙන්, 1987 අංක 36 දරන ශ්‍රී ලංකා පුරුෂ මිශ්‍රීලංකා ප්‍රජාත්‍යාමන් සඟා පතන යටතේ බලපත්‍රන් ව්‍යාපාර විස්ත්‍ර තැයැවිකරුවකු අදහස් වේ ;

“බලපත්‍රුලන් නිෂපාදන දුර්වල තුයේකරු” යන්නෙන්, 1979 අංක 9 දරන නිෂපාදන දුර්වල තුයේකරුවෙන්ට බලපත්‍ර දීම් පතන යටතේ බලපත්‍ර ලන් නිෂපාදන දුර්වල තුයේකරුවෙනු අදහස් වේ :

“අනෙකුවික විදෙශීය එක්සත්‍ය මූදල ගිණුම” යන්නෙන්, එම්බැලුවික පවත්වාගෙන යන්නා පු ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැලුවිට විසින් රැස් තම් කර ඇත්තා පු ද ගිණුමන් අදහස් වේ ;

“පාරිනෙශික ගෙවීමේ පතන” යන්නෙන් : 1983 අංක 2 දරන පාරිනෙශික ගෙවීමේ පතන අදහස් වේ ;

“නොවාවික විදෙශීය එක්සත්‍ය මූදල ගිණුම” යන්නෙන්, එම්බැලුවික පවත්වාගෙන යන්නා පු ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැලුවිට විසින් රැස් තම් කර ඇත්තා පු ද ගිණුමන් අදහස් වේ ;

“ඉතිරිනිරීමේ ගිණුම” යන්නෙන්, එම්බැලුවික පවත්වාගෙන යන්නා පු ද එහි තුන්පත් කරන අරමුදල දහානු ප්‍රාග්‍රීයක් උපයාගත්තා පු ද, ඒ ගිණුමන් මූදල ආපසු ලබා ගැනීම යම් නිශ්චිත කාලයීමාවකට වර්තන් හෝ බැලුව විසින් නිශ්චිතව තියම තරවු ලබන රීතිවාට යටත්ව හෝ සිදු කරවු පැවති භාජි ගිණුමන් අදහස් වේ ;

“විශේෂ බැලුව” යන්නෙන්, 1988 අංක 30 දරන බැලු පතන් අර්ථාතුවුල බලපත්‍රාලී විශේෂ බැලුවින් අදහස් වේ.

අනුකූලතාවක්
අුත් පු රිට පි.හල
සාමා පායිය
බලපුරුෂවිය යුතු
වේ.

20. මේ පතන් සි.හල යන දෙමළ තාපා පාය අකර යම් අනුකූලතාවක් ඇතිවූවහාන්, එවිට සි.හල තාපා පායය බලපැවැත්විය යුතු ය.